

Ministerstvo školstva, vedy,
výskumu a športu SR
Stromová 1
813 30 Bratislava

V Bratislave 22. 5. 2013

Vec: Pripomienkovanie Správy o stave školstva na Slovensku

Celkovo k správe:

Po mnohých rokoch sa podarilo na jednom mieste pomenovať najzákladnejšie problémy školstva. Správa je logicky rozdelená na časti popisujúce stav regionálneho a vysokého školstva a časť, ktorá hľadá riešenia. Mnohé riešenia sú otvorené pre hľadanie odpovedí. ZSŠS na základe skúsenosti z praxe sa vyjadruje hlavne k časti regionálne školstvo.

1.2.2.1 Dostatočne financované a efektívne fungujúce školstvo systémovo podporujúce kvalitu

Úloha RŠ-1-1

Vzhľadom k tomu, že v správe sa v bode 132 konštatuje nevyhnutnosť navýšenia financií do školstva tak z verejných zdrojov ako i z HDP do roku 2020, je potrebné konkretizovať výšku finančných prostriedkov na jednotlivé roky, zvlášť na obdobie do roku 2016, dokedy má dnešná vláda mandát.

Úloha RŠ -1-2

Diferenciácia základných škôl na kvalitné a menej kvalitné nie je objektívne možná. Často krát aj maximálne úsilie školy neprináša potrebné výsledky a to vzhľadom na sociálne zloženie daného regiónu. Podľa nás nie je možné zdefiniovať objektívne kritéria kvalitnej školy, tak ako nie je možné zodpovedať, aký je to kvalitný učiteľ.

Úloha RŠ – 1-3

Sme za racionalizáciu siete základných škôl, ale za rozumnú racionalizáciu. Myslíme tým, nie dané zákonnou normou počtom žiakov, ale individuálne posúdiť školy podľa regionálnych možností.

Úloha RŠ – 1-4

Sme za zachovanie Rady školy a jej úlohy pri voľbe riaditeľa školy. Rada školy je zložená tak, že ani jedna skupina sama nemôže zvoliť nového riaditeľa. Musí vždy dôjsť k presvedčeniu viacerých členov Rady školy a o tom podľa nás je demokratický princíp voľby. V malých školách má Rada školy minimálne 5 členov. Na druhej strane malá obec môže mať aj troch poslancov, čo je menší počet ľudí, ktorí rozhodujú o voľbe riaditeľa. Starostom a poslancami môže byť aj človek so základným vzdelaním, alebo aj ten, ktorý

nevie čítať a písať. Nemôžeme dopustiť, aby takíto ľudia rozhodovali o riaditeľovi školy, ktorý musí mať vysokoškolské vzdelanie.

Úloha RŠ – 1-6

Určite treba znížiť administratívne zaťaženie. Napr. rozhovor s rodičmi, ak nie je zachytený v zázname, ako keby nebol, čo nie je dobrý stav.

Analytici McKinnsey konštatovali, že slabým článkom je riadenie - riaditelia škôl. Problém je v tom, že nikto s riaditeľmi nepracuje, nikto ich nepripravuje, neriadi metodicky. Školy nemajú financie na zabezpečenie napr. právneho, personálneho poradenstva a pod.

1.2.2.2 Kvalitný, spoločensky rešpektovaný a primerane odmeňovaný učiteľ

Učiteľ je kľúčový v celom školskom systéme. Súhlasíme s tým, že dobrý učiteľ kompenzuje aj prípadne horšie podmienky v systéme a naopak. Keď nesledujeme odporúčanie OECD v racionalizácii siete, v počet žiakov na učiteľa a pod., tak nasledujeme aj odporúčanie o 55% zvýšení platov učiteľov.

Úloha RŠ 2-3

Sme za to, aby boli čo najskôr vytvorené profesionálne štandardy ako nástroj na skvalitnenie hodnotenia učiteľov.

Kontinuálne vzdelávanie sa zmenilo na zbieranie kreditov za účelom zvýšenia platov a nie za účelov zvýšenia kvality vzdelávania. Preto sme za zrušenie kreditového príplatku za vzdelanie pedagógov. Financie takto plánové by mali prejsť do tarifných platov.

1.2.2.3 Kvalitná výchova a vzdelávanie

Deti, ktoré navštevujú MŠ sú určite lepšie pripravené na školu.

Úloha RŠ 3-1

Bod 174 – podľa nášho názoru je potrebné oddeliť prístupy k stredným a základným školám. Základná škola má mať jednotný povinný základ, ktorý určuje štát na ročníky v obsahových a výkonových štandardoch. Je to dôležité kvôli vytváraniu podmienok pre školy – učebnice, súťaže, prestupy žiakov, podporné materiály. Zároveň má mať základná škola určité percento slobodnej voľby, možnosti identifikovať svoje zameranie a možnosti sa prispôbiť regionálnym podmienkam. Povinné vyučovanie dvoch cudzích jazykov robí žiakom veľký problém (hlavne so SZP). Druhý cudzí jazyk by sa mali učiť deti, ktoré na to majú predpoklady.

Rozumieme dôvodom striktnej rajonizácie škôl v bode 175, ale myslíme, že súčasný stav je lepší. V mnohých väčších mestách sú v školách aj deti s trvalým pobytom z iných miest, napr. v Bratislave chodia do škôl deti s trvalým pobytom zo Žiliny, Trenčína a pod. Potrebné je len určiť zákonným zástupcom dieťaťa termín do kedy sú povinní nahlásiť škole, či ich dieťa nastúpi, v prípade, že ho zapísali na viac škôl.

V bode 176 – k) sa uvádza podpora bilingválnych gymnázií. Žiadame, aby do bilingválnych gymnázií boli prijímaní žiaci z deviateho ročníka a nie z ôsmeho. V dnešnej dobe, keď je vysoká nezamestnanosť, nie je dôvod, aby deti opúšťali základnú školu skôr, aby ušetrili rok.

Úloha RŠ 3-2

Pridaná hodnota pri testovaní neukazuje na to, či je škola kvalitná, alebo nekvalitná. Nesúhlasíme s tým, že to napovie o tom, čo škola urobila pre dieťa.

Sme za to, aby sa testovanie 9 uskutočňovalo počas prijímacích pohovorov na stredných školách. Tým sa posunie termín testovania a stredné školy nemajú dôvod urobiť výsledky žiakov lepšími, odbúrajú sa organizačné problémy.

Úloha RŠ 3-4

Učebnice sú veľmi dôležitou súčasťou vyučovacieho procesu. Chceme, aby učebnice boli minimálne rok overované niektorými školami a pripomienkované nimi a až potom schválené MŠVVaŠ SR. Na základe skúsenosti kolegov z Čiech, nie sme za uvoľnenie trhu s učebnicami. Zo skúsenosti vieme, že bude čoraz menej financií a nakoniec sa povie, že to máme v normatíve.

1.2.2.4 Kvalitné a relevantné odborné vzdelávanie a príprava reagujúce na aktuálne a očakávané potreby praxe

Úloha RŠ 4-3

Nesúhlasíme so zavedením nového predmetu „úvod do sveta práce“. Navrhujeme, aby obsah prešiel do predmetu pracovné vyučovanie.

Mgr. Alena Petáková
prezidentka ZŠŠS